

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van  
nr. IENW/BSK-2023/158968, houdende vaststelling van de Tijdelijke  
subsidieregeling onderwerpen graanresten 2023-2024

**HOOFDDIRECTIE  
BESTUURLIJKE EN  
JURIDISCHE ZAKEN**

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

**Kenmerk**  
IENW/BSK-2023/158968

Gelet op artikel 3, eerste lid, onderdeel c, van de Kaderwet subsidies I en M;

BESLUIT:

### **Artikel 1. Begripsbepaling**

In deze regeling wordt verstaan onder:

*minister*: Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

*onderwerpen*: bij de oogst van graan hakselen van stro en onderwerpen van graanresten na de oogst zodanig, dat een perceel niet meer aantrekkelijk is voor op graanresten foeragerende ganzen;

*uitvoeringsovereenkomst*: tussen de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de minister, enerzijds, en een eigenaar of pachter van één of meer percelen, anderzijds, gesloten 'Uitvoeringsovereenkomst versneld onderwerpen graanresten 2023-2024'.

### **Artikel 2. Doel**

Deze regeling heeft tot doel om graanresten versneld onder te laten werken zodat de percelen niet meer aantrekkelijk zijn voor op graanresten foeragerende ganzen, waarmee het risico van aanvaringen tussen vliegtuigen en ganzen in het gebied op en rond de luchthaven Schiphol wordt beperkt.

### **Artikel 3. Subsidieverlening**

De minister kan op aanvraag jaarlijks een subsidie verstrekken voor het onderwerpen van percelen in het kader van de aanpak van vogelaanvaringen op en rondom de luchthaven Schiphol.

### **Artikel 4. Subsidieontvangers en reikwijdte**

1. In aanmerking voor een subsidie als bedoeld in artikel 3 komen eigenaren of pachters:
  - a. van percelen die zich bevinden in het gebied dat op de in de bijlage 1 opgenomen kaart gearceerd is weergegeven; en
  - b. die een uitvoeringsovereenkomst met de minister hebben gesloten voor het versneld onderwerpen van graanresten.
2. De minister verstrekt alleen subsidie voor percelen of delen van percelen waarop het graangewas een aaneengesloten oppervlak heeft van ten minste 0,5 hectare.

### **Artikel 5. Hoogte subsidie**

1. De subsidie bedraagt € 970,00 per hectare graanakker, indien het onderwerken binnen 48 uur na afronding van de oogst correct heeft plaatsgevonden.
2. De subsidie bedraagt € 808,00 per hectare graanakker, indien het onderwerken later dan 48 uur na afronding van de oogst correct heeft plaatsgevonden.

**Kenmerk**  
IENW/BSK-2023/158968

### **Artikel 6. Verplichtingen**

Een eigenaar of pachter van één of meer percelen die in aanmerking wil komen voor een subsidie, voldoet aan de verplichtingen die zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst.

### **Artikel 7. Aanvraag**

1. Een eigenaar of pachter die zijn percelen heeft ondergewerkt, zendt uiterlijk drie weken na de afronding van het onderwerken een volledig ingevuld en ondertekend registratieformulier naar het e-mailadres [graanregeling@trifolium-bv.nl](mailto:graanregeling@trifolium-bv.nl) dan wel een papieren versie aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Directie Luchtvaart, Meldpunt graan, Postbus 20901, 2500 EX Den Haag.
2. Het registratieformulier, bedoeld in het eerste lid, wordt aangemerkt als een aanvraag voor subsidievaststelling.
3. Het te gebruiken model van het registratieformulier is opgenomen in bijlage 2 bij deze regeling.

### **Artikel 8. Subsidievaststelling**

De minister stelt binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag de subsidie vast zonder voorafgaande beschikking tot subsidieverlening.

### **Artikel 9. Betaling**

In de beschikking tot subsidievaststelling, bedoeld in artikel 8, wordt opgenomen op welk moment de betaling in één keer plaatsvindt.

### **Artikel 10. Weigeringsgronden**

De minister kan de gehele bijdrage of een gedeelte daarvan in ieder geval weigeren te verstrekken, indien:

- a. bij controle van de percelen blijkt dat het onderwerken niet of niet correct heeft plaatsgevonden;
- b. niet voldaan wordt aan artikel 6.

### **Artikel 11. Begrotingsvoorbehoud**

De subsidie wordt verstrekt onder de voorwaarde dat er op de begroting van de uitgaven en ontvangsten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in het desbetreffende jaar voldoende gelden ter beschikking worden gesteld.

### **Artikel 12. Inwerkingtreding en looptijd**

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, werkt terug tot en met 1 juni 2023 en vervalt met ingang van 1 januari 2025, met dien verstande dat de regeling van toepassing blijft op:

**Kenmerk**

IENW/BSK-2023/158968

- a. de afwikkeling van subsidies die vóór de vervaldatum op basis van deze regeling zijn verstrekt;
- b. op bezwaar- en beroepsprocedures ten aanzien van de verstrekte subsidies;
- c. aanvragen om subsidies waarop voor de vervaldatum nog niet is beslist.

**Artikel 13. Citeertitel**

Deze regeling wordt aangehaald als: Tijdelijke subsidieregeling onderwerpen graanresten 2023-2024.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Mark Harbers

**Bijlage 1. Behorende bij artikel 4, eerste lid, onder a**

**Kenmerk**

IENW/BSK-2023/158968



**Bijlage 2. Model registratieformulier, behorende bij artikel 7**

**Kenmerk**  
IENW/BSK-2023/158968

**SUBSIDIEREGELING ONDERWERKEN GRAANRESTEN 2023-2024  
FORMULIER REGISTRATIE VAN DE OVEREENGEKOMEN MAATREGELEN 2023**

BEDRIJF		ADRES	
TELEFOONNR.		E-MAILADRES	
IBAN			

In de volgende tabel worden per rij de gegevens van een perceel ingevuld. Het perceelnummer moet overeenkomen met de ingediende opgave

Perceel Nr.	Perceel oppervlak in ha	Gewastype	Oogst van het graan		Onderwerken			Groenbemester
			Datum	Tijdstip einde oogst	Datum	Tijdstip einde onderwerken	Gebruikte methode van onderwerken	Welke groenbemester is of wordt op het perceel toegepast
<b>TOTAAL</b>								

DATUM		HANDTEKENING	
-------	--	--------------	--

## TOELICHTING

**Kenmerk**

IENW/BSK-2023/158968

### **Algemeen**

Op grond van deze subsidieregeling kan subsidie worden verstrekt aan agrarische ondernemers die graanresten kort na de oogst onderwerken op percelen rondom Schiphol. De percelen worden hierdoor minder aantrekkelijk voor foeragerende ganzen en daarmee wordt het risico op aanvaringen tussen ganzen en vliegtuigen beperkt.

#### *Achtergrond*

Deze subsidieregeling is in wezen een voortzetting van de Tijdelijke subsidieregeling onderwerken graanresten 2018-2022, die per 1 januari 2023 is vervallen. De regeling heeft tot doel om uitvoering te geven aan het Convenant reduceren risico vogelaanvaringen Schiphol 2020-2024.

In het convenant wordt een viertal concrete sporen uitgewerkt om het risico op een aanvaring te beperken. Het betreft:

- inzet van technische middelen om vogels te detecteren en te verjagen (technisch spoor);
- beperken van vogelaantrekkende bestemmingen, activiteiten en vormen van grondgebruik (ruimtelijk spoor);
- beperken van het voedselaanbod voor vogels met specifieke aandacht voor overzomerende ganzen (foerageerspoor);
- beperken van het aantal overzomerende ganzen (reductiespoor).

Deze subsidieregeling vormt een verdere uitwerking van het foerageerspoor. Uit de evaluatie van de Tijdelijke subsidieregeling onderwerken graanresten 2018-2022 is gebleken dat het overgrote deel van de agrarische ondernemers met graanpercelen in het gebied deelneemt aan de regeling. Ook is gebleken dat na het onderwerken nauwelijks meer graankorrels beschikbaar zijn voor op graan foeragerende ganzen. Er is hierdoor op tarwepercelen een afname te zien van foeragerende ganzen. Dit geldt in mindere mate voor de ondergewerkte gerstpercelen. Om die reden zijn voor het onderwerken van gerst in de 'Uitvoeringsovereenkomst versneld onderwerken graanresten 2023-2024' (hierna: uitvoeringsovereenkomst) specifieke voorwaarden opgenomen.

Op basis van eerder bedoelde evaluatie is de conclusie dat de onderwerkregeling nog steeds effectief is en continuering wenselijk is. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zal in gesprek gaan met de partijen uitluchtvaartsector over een wijziging van de financiering van de onderwerkregeling. Daarom kent de subsidieregeling en de bijbehorende uitvoeringsovereenkomst een looptijd van twee jaar, tot en met 31 december 2024. Gelijktijdig wordt ingezet op het onderzoeken van (goedkopere) alternatieven en het neerleggen van de verantwoordelijkheid voor de maatregelen bij Schiphol voor de periode na 2024, omdat het ook na 2024 belangrijk is dat in de omgeving van Schiphol zo min mogelijk graanresten beschikbaar zijn voor foeragerende ganzen.

#### *De subsidie*

De hoogte van de subsidie bedraagt € 970,00 per hectare. Uitgangspunt voor de subsidie is dat deze gebaseerd is op de werkelijke kosten. De subsidie van €



970,00 per hectare is gebaseerd op de kostenposten zoals uiteengezet in de bijlage bij deze toelichting.

**Kenmerk**

IENW/BSK-2023/158968

#### *Privacy*

Voor deze regeling is beoordeeld of een Data Protection Impact Assessment (hierna: DPIA) moet worden gemaakt. Uit de DPIA Drempeltoets is gebleken dat dit niet noodzakelijk is omdat er geen hoog risico voor betrokkenen is.

#### *Consultatie*

De regeling is opgesteld in overleg met de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO).

Vanwege de afstemming met LTO is voor deze regeling afgezien van internetconsultatie omdat dit niet in betekenende mate zou kunnen leiden tot aanpassing van het voorstel.

Zoals hiervoor al is geconstateerd, kan deze regeling worden aangemerkt als een voortzetting van de Tijdelijke subsidieregeling onderwerpen graanresten 2018–2022. Gelet hierop zijn er geen nieuwe of andere gevolgen voor de regeldruk. Daarom is deze regeling niet ter toetsing aangeboden aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR).

#### *Verzending aan Tweede Kamer*

Deze regeling is aan de Tweede Kamer voorgelegd. Artikel 4.10, zesde lid, van de Comptabiliteitswet 2016 bepaalt namelijk dat een subsidieregeling die strekt tot voortzetting van een eerdere subsidieregeling onder hoofdzakelijk dezelfde voorwaarden voor overwegend dezelfde activiteiten niet eerder wordt vastgesteld dan 30 dagen nadat het ontwerp van die regeling schriftelijk ter kennis is gebracht van de Tweede Kamer.

#### *Inwerkingtreding*

De regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en zij werkt terug tot 1 juni 2023.

Omdat het uitdrukkelijk de bedoeling is om het onderwerpen van graanresten in de oogstperioden van 2023 en 2024 voor vergoeding in aanmerking te laten komen en deze oogstperioden met name zijn gelegen in de maanden juni tot en met augustus, werkt deze regeling terug tot en met 1 juni 2023.

### **Artikelsgewijs**

#### *Artikelen 4 en 6*

Alleen eigenaren of pachters van een perceel dat is gearceerd op de in bijlage 1 opgenomen kaart, komen in aanmerking voor een subsidie. Dit zijn de percelen die voor de luchtvaartveiligheid een risico vormen.

Net als onder de vorige regeling geldt als voorwaarde voor subsidie dat een uitvoeringsovereenkomst is gesloten. In de uitvoeringsovereenkomst staan de verplichtingen omschreven waaraan de subsidie-ontvanger moet voldoen ter uitvoering van de subsidiebeschikking. Het betreft onder meer:

- de verplichting om het graan onder te werken;

- informatie te verschaffen ten aanzien van de percelen en het moment van oogsten;
- het verschaffen van toegang tot de percelen ten behoeve van controle.

**Kenmerk**

IENW/BSK-2023/158968

#### *Artikel 5*

De hoogte van de subsidie is toegelicht in het algemene deel van de toelichting. Er bestaat een recht op het gehele subsidiebedrag als het onderwerpen correct heeft plaatsgevonden binnen 48 uur na afronding van de oogst op een perceel of een deel van een perceel. Er is correct ondergewerkt op het moment dat de graanresten niet meer aan de oppervlakte liggen. Pas als nagenoeg alle graanresten niet langer aan de oppervlakte liggen, zijn de percelen niet langer aantrekkelijk voor ganzen.

Op grond van de uitvoeringsovereenkomst is het verplicht om het onderwerpen binnen 48 uur uit te voeren. Dit is een voorwaarde voor toekenning van subsidie. Indien dit door weersomstandigheden niet mogelijk is, is het toegestaan om dit na 48 uur, doch op zo kort mogelijke termijn, alsnog te doen. Dan bedraagt de subsidie echter niet het gehele bedrag, maar € 808,00. De transactiekosten van 20% worden in dat geval niet meer vergoed.

#### *Artikelen 7 en 8*

De subsidievaststelling geschiedt zonder voorafgaande beschikking tot subsidieverlening. De subsidie wordt in één keer vastgesteld, nadat daartoe conform artikel 7 een aanvraag is gedaan.

#### *Artikel 10*

In dit artikel zijn de gronden opgenomen op basis waarvan subsidieverstrekking geheel of gedeeltelijk kan worden geweigerd. Dit kan wanneer de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan de verplichtingen die zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst. Daarnaast worden ook (voorafgaand aan de subsidieverstrekking) percelen gecontroleerd door een derde partij. De agrarische ondernemer verschaft op de desbetreffende percelen toegang ten behoeve van de controle op het onderwerpen van de graanresten in de periode van 48 uur na de oogst tot vier weken daarna. Als daaruit blijkt dat het onderwerpen niet of niet correct heeft plaatsgevonden, kan dit ook een reden zijn om de subsidieverstrekking geheel of gedeeltelijk te weigeren.

#### *Artikel 11*

Een voorwaarde voor het kunnen verstrekken van de subsidie is dat de begroting van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat dit toelaat. Indien er onverhoopt geen ruimte is op de begroting om subsidies te verstrekken, kan er geen aanspraak op subsidieverstrekking worden gemaakt.

#### *Artikel 12*

De subsidieregeling treedt in met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, zij werkt terug tot en met 1 juni 2023 en vervalt met ingang van 1 januari 2025. De subsidieregeling kent dus een looptijd van (minder dan) 2 jaar. In het algemeen deel van de toelichting is de keuze voor de looptijd en de terugwerkende kracht nader toegelicht.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,



Mark Harbers

**BIJLAGE Uiteenzetting kostenposten**

Kenmerk

TENW/BSK-2023/158968

<b>Berekening vergoeding per ha voor het onderwerken van de graanresten</b>		
Derving stro-opbrengst	€ 475,00	Het stro kan niet langer verkocht worden, aangezien dit wordt ondergewerkt.
Extra kosten hakselen	€ 49,00	Om het stro goed onder te kunnen werken moet het fijn worden gehakseld. Dit is een extra bewerking.
Niet ontvangen opbrengst drijfmest	€ 105,00	Voor het uitrijden van drijfmest krijgt de agrarische ondernemer normaal gesproken een vergoeding. Doordat er wordt ondergewerkt, is het voor de agrarische ondernemer in mindere mate mogelijk om drijfmest uit te rijden.
Grondbewerken (onderwerken)	€ 159,00	Na het hakselen wordt het stro met een cultivator ingewerkt. In het geval van wintergerst moet de bewerking met een ploeg gebeuren.
Extra onkruidbestrijding	€ 60,00	Het onderwerken zorgt ervoor dat onkruid beter kan groeien op het land. Extra onkruidbestrijding is nodig om dit te voorkomen.
Extra kunstmest toedienen	€ 99,00	Het gehakselde stro zal in het naar, voor het volgende gewas, moeten verteren en daarvoor is het nodig om extra kunstmest toe te dienen.
Bestrijding heermpjes en kosten Adblue	€ 10,00	Door direct het stro te hakselen, is het lastiger om heermpjes te bestrijden. Ook is tegenwoordig ivm emissie-eisen Adblue nodig voor de verschillende benodigde bewerkingen.
Extra brandstof bij nat ploegen	€ 2,00	Het direct zwart maken van het land na de graanoogst kan leiden tot natter land bij het ploegen. Dat geeft extra brandstofgebruik.
<b>Totaal niet ontvangen opbrengsten en kosten</b>	<b>€ 959,00</b>	
Af effect stro verwerking in bodem	€ -151,00	Het verwerken van stro in de bodem heeft ook een gunstig effect op de bodemvruchtbaarheid.
<b>Totaal</b>	<b>€ 808,00</b>	
20% meewerkingvergoeding	€ 162,00	Er wordt uitgegaan van transactiekosten van 20%. De transactiekosten betreffen onder meer de kosten voor de financiering van de machines waarmee moet worden ondergewerkt, de afschrijfperiode op machines van meer dan vijf jaar, voor eventuele verzekeringen, inflatie, het verrichten van administratieve handelingen en eventuele structuurschade aan de grond.
<b>Vergoeding</b>	<b>€ 970,00</b>	